

FIȘA DISCIPLINEI

Folclor: istorie, metode, terminologie

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie si Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie și Arheologie
1.4. Domeniul de studii	Studii Culturale
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Etnologie
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Curs optional 2 Folclor: istorie, metode, terminologie			Codul disciplinei	Pachet optional 2 HLX0002 / HLR5202
2.2. Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Lionel-Decebal Roșca				
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Lionel-Decebal Roșca				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					67
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				67	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu
4.2. de competențe	Nu

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP4	Identificarea, analiza și clasificarea fenomenelor culturale cu relevanță etnologică în contexte multiple (local, regional, național, global).
CP5	Proiectarea de cercetări de teren și promovarea patrimoniului cultural cu respectarea eticii profesionale.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și cu aplicarea riguroasă a regulilor de citare.
CT2	Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup; dezvoltarea capacităților de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP2	Studentul/absolventul utilizează un spectru larg de texte (orale sau scrise), recunoscând normele și valorile culturale specifice.	Studentul/absolventul interpretează texte, evitând stereotipurile și prejudecățile culturale.
CP4	Studentul/absolventul descrie în sincronie și în diacronie principalele fenomene culturale, identifică tipurile de culturi și standardele și normele aplicabile.	Studentul/absolventul aplică normele culturale atât în cultura asociată limbii materne, cât și în cultura asociată unei limbi străine.
CP5	Studentul descrie etapele cercetării etnografice de teren.	Studentul elaborează un plan simplu de cercetare și utilizează instrumente de colectare a datelor.
CT1	Studentul explică principiile eticii activității științifice și regulile fundamentale de citare academică.	Studentul aplică corect normele de redactare și citare în lucrările realizate.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște metodele de bază ale cercetării sociale precum și domeniile de cercetare tipic etnologice.
2. Studentul cunoaște principalele evoluții teoretice și metodologice din domeniul istoriei, metodelor și terminologiei folclorului și folcloristicii
3. Studentul cunoaște principalele abordări, concepte, teme și metode din domeniul istoriei, metodelor și terminologiei folclorului și folcloristicii
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul este capabil să analizeze critic conținutul unei text etnologic.
2. Studentul este capabil să distingă, să caracterizeze și să delimiteze textele și narativele conceptuale și simbolice din câmpul producției folclorice.
3. Studentul va fi capabil să recunoască și să definească principalele caracteristici ale creației folclorice, precum și să cunoască și să utilizeze reperetele teoretice principale din sfera folcloristicii.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Organizarea activității semestriale. Prezentarea tematicii, a bibliografiei, a cerințelor și a modalității de evaluare.	Prelegerea academică	
2. Etnografie, etnologie, antropologie, folclor. Definierea termenilor și a domeniilor disciplinare.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
3. Descoperirea, culegerea, cercetarea folclorului – etapele cunoașterii folclorului. Contextul istoric, politic și cultural.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
4. Precursori ai folcloristicii: Dimitrie Cantemir.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
5. Contribuția lui B. P. Hasdeu la cristalizarea etnologiei românești.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
6. Direcția filologică în cercetarea folclorului: contribuția lui Ovid Densusianu.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
7. Dimitrie Gusti și Școala Sociologică de la București. Cercetările de teren din perioada interbelică. Metoda monografică.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
8. Școala folcloristică de la Cluj. Contribuția lui Ion Mușlea și a Arhivei de Folclor Cluj.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
9. De la cercetarea folclorului la constituirea etnologiei, în România postbelică.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
10. Folcloristică și etnologie românească în perioada postcomunistă.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
11. Cercetarea etnologică de teren. Terminologia cercetării etnologice. Tipuri de cercetare: cercetarea monografică, studiul de caz, ancheta etnologică, revizitarea terenului/ revenirea pe teren.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
12. Metode de cercetare în etnologie: observația directă, experimente etnologice, provocarea performării, reconstituirea contextului performării, confruntarea cu documentul reconstituirii	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
13. Relaționarea cercetător – interlocutor: condiția cercetătorului, normele deontologiei profesionale.	Prelegerea academică; întrebarea euristică; analiza de text	
14. Concluzii. Sistematizarea cunoștințelor. Pregătirea examenului.	Expunere, dialog	
Bibliografie <ul style="list-style-type: none"> • Bîrlea, Ovidiu, <i>Metoda de cercetare a folclorului</i>, București, EPL, 1969 • Bîrlea, Ovidiu, <i>Istoria folcloristicii românești</i>, București, Editura Enciclopedică, 1974 • Bîrlea, Ovidiu, <i>Folclorul românesc</i>, vol. I-II, București, Minerva, 1981, 1983 • Cuisenier, Jean, <i>Tradiția populară</i>, Traducere de Nora Rebreanu-Sava, Cluj, Casa Cărții de Știință, 2005 • Datcu, Iordan, <i>Dicționarul etnologilor români, Autori. Publicații periodice. Instituții. Mari colecții. Bibliografii. Cronologie</i>, București, Ed. Saeculum I. O., 2006 • Eretescu, Constantin, <i>Folclorul literar al românilor. O privire contemporană</i>, București, Compania, 2004 		

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

- Mihăilescu, Vintilă, *Antropologie. Cinci introduceri*, Iași, Polirom, 2007
- Pop, Mihai – Ruxăndoiu, Pavel, *Folclor literar românesc*, București, EDP, 1976
- Pop, Mihai, *Obiceiuri tradiționale românești*, Ediție revăzută, note și postfață de Rodica Zane, București, Univers, 1999
- Știucă, Narcisa, *Cercetarea etnologică de teren astăzi*, București, Editura Universității din București, 2007, <http://www.cimec.ro/Etnografie/Stiuc-Cercetarea-etnologica-de-teren-curs.pdf>
- Vrabie, Gheorghe, *Folclorul. Obiect, principii, metodă, categorii*, București, Ed. Academiei, 1970.
- Bibliografie:
- Atkinson, Robert, *Povestea vieții. Interviu*, Traducere de Sebastian Năstuță, Iași, Polirom, 2006
- Cantemir, Dimitrie, *Descrierea Moldovei*, București, Minerva, 1973
- Copans, Jean, *Introducere în etnologie și antropologie*, Traducere de Elisabeta Stănciulescu și Ionela Ciobănașu, Iași, Polirom, 1999

Copans, Jean, *L'enquête ethnologique de terrain*, Paris, Nathan, 1999

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Organizarea activității. Prezentarea tematicii, a bibliografiei, a metodelor de lucru.	Expunerea, explicația, dialogul.	
2. Evidențierea ideilor definitorii ale unora dintre cei mai importanți reprezentanți ai perioadei discutate la curs. D. Cantemir. Ion Budai-Deleanu. Vasile Alecsandri. B.P. Hasdeu, Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
3. Evidențierea ideilor definitorii ale unora dintre cei mai importanți reprezentanți ai perioadei discutate la curs. Eminescu, Creangă, Slavici. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
4. Evidențierea ideilor definitorii ale unora dintre cei mai importanți reprezentanți ai perioadei discutate la curs. Eminescu, Creangă, Slavici. L. Șăineanu. A. Gorovei. I. Zanne. N. Iorga. Ov. Densusianu. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
5. Evidențierea ideilor definitorii ale unora dintre cei mai importanți reprezentanți ai perioadei discutate la curs. D. Caracostea. C. Brăiloiu. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
6. Evidențierea ideilor definitorii ale unora dintre cei mai importanți reprezentanți ai perioadei discutate la curs. D. Gusti și școala sociologică. I. Ionică. Gh. Pavelescu. M. Eliade. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
7. Cercetarea specializată și instituționalizată în folcloristica postbelică. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
8. Terminologia cercetării etnologice. Tipuri de cercetare: cercetarea monografică. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
9. Terminologia cercetării etnologice. Tipuri de cercetare: studiul de caz. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
10. Terminologia cercetării etnologice. Tipuri de cercetare: ancheta etnologică, revizitarea terenului/ revenirea pe teren. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	

11. Metode de cercetare în etnologie: observația directă, experimente etnologice. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
12. Metode de cercetare în etnologie: provocarea performării, reconstituirea contextului performării. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
13. Metode de cercetare în etnologie: confruntarea cu documentul reconstituirii. Analize de text etnologic.	Analiză de text. Brainstorming. Conversația, Explicația.	
14. Marile linii de evoluție a folcloricității românești. Metode în cercetarea folclorului. Termene și concepte de bază – recapitulare. Pregătire pentru examen.	Expunerea, explicația, dialogul.	
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Densusianu, Ovid, <i>Folclorul. Cum trebuie înțeles</i>, în volumul <i>Flori alese din cântecele poporului. Viața păstorească în poezia noastră popular. Folclorul. Cum trebuie înțeles. Graiul din Țara Hațegului</i>, Ediție îngrijită de Marin Bucur, București, Editura pentru literatură, 1966, pp. 33 – 56. • Géraud, Marie-Odile – Leservoisier, Olivier – Pottier, Richard, <i>Noțiunile-cheie ale etnologiei. Analize și texte</i>, Iași, Polirom, 2001 • Hasdeu, Bogdan Petriceicu, <i>Studii de folclor</i>, Ediție îngrijită și note de Nicoale Bot, Cluj, Dacia, 1979 • Laplantine, François, <i>Descrierea etnografică</i>, Traducere de Elisabeta Stănculescu și Gina Grosu, Iași, Polirom, 2000 • Lieblich, Amia – Tuval-Mashiach, Rivka – Zilber, Tamar, <i>Cercetarea narativă. Citire, analiză, interpretare</i>, Traducere de Adela Toplean, Iași, Polirom, 2006 <p>Mușlea, Ion, <i>Arhiva de folclor a Academiei Române. Studii, memorii ale întemeierii, rapoarte de activitate, chestionare. 1930 – 1948</i>, Ediție de Ion Cuceu și Maria Cuceu, Cluj, Editura Fundației pentru Studii Europene, 2003.</p>		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	-Cunoașterea noțiunilor de bază predate în curs -Cunoașterea noțiunilor de bază din bibliografie -Folosirea unui limbaj științific corect în lucrarea de examinare	Examen scris	60%
	-Capacitate de selecție și sinteză	Examen scris	20%
9.5 Seminar/laborator	- Familiarizarea cu idei și texte esențiale din bibliografia istoriei folcloricității românești Familiarizarea cu metodele și instrumentele cercetării etnologice de teren.	Lucrare la termen	20%
9.6 Standard minim de promovare			
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura principalelor texte discutate la curs • Lectura textelor care vor fi analizate la seminar • Capacitatea de a identifica conceptele și curente studiate <p>Capacitatea de a produce un text scris, conform standardelor științifice, în domeniul etnologiei aplicate.</p>			

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.